

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI

Deslligat de tot partit polítich

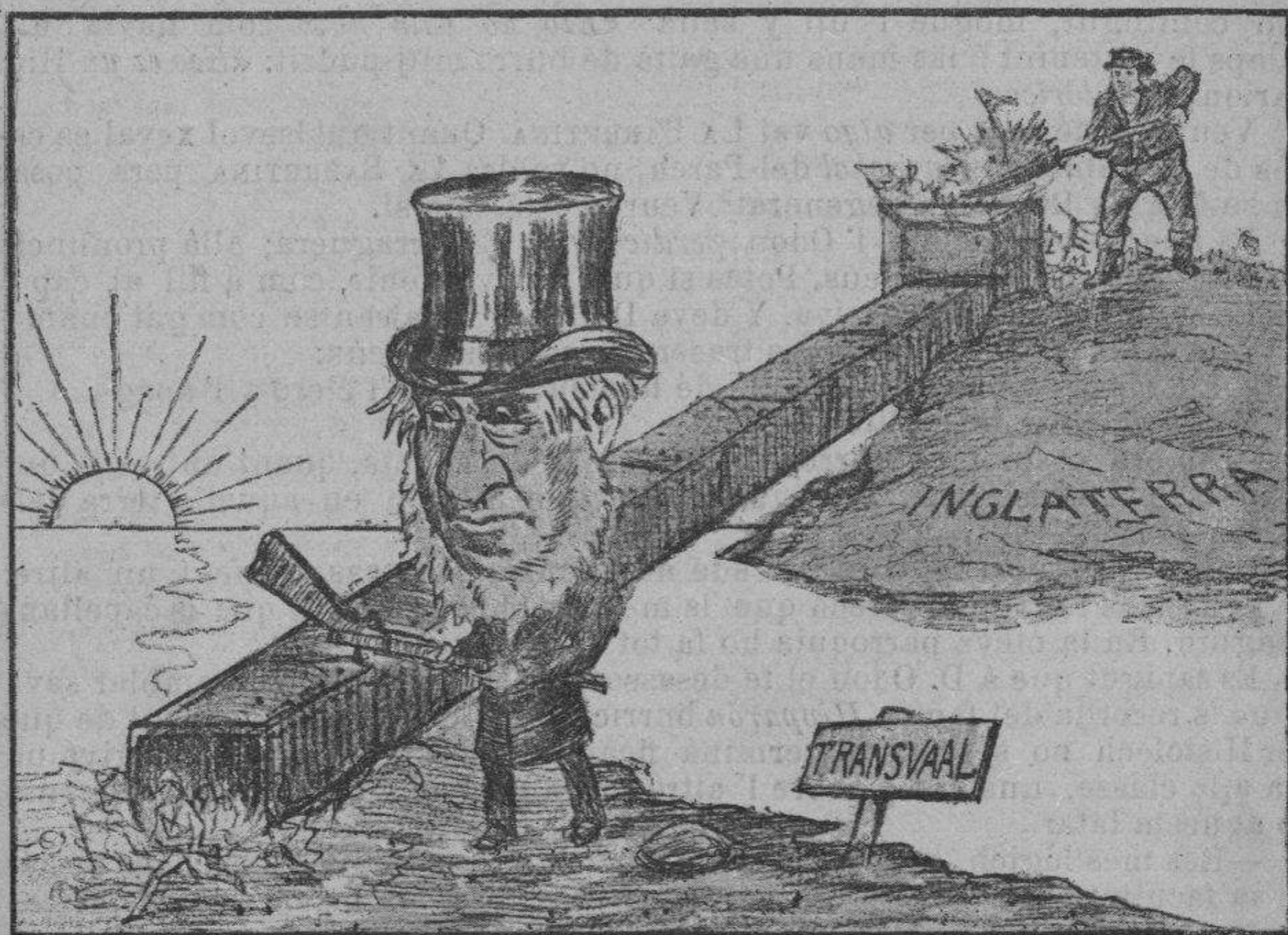
SORTIRÁ CADA DIUMENGE

ENCÁRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—MOLAS, 24, ENTR.º, 1.ª

Número solt 5 céntims
Atrassats 10 céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.— Mitj any 1'50
Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

NOTA DE LA SETMANA

L' un els envía, l' altre 'ls estomaca.
¿Qui 's cansará mes aviat?

QUINT FOLLETÍ DE **UN NIU DE RAHONS**
PRIMER FOLLETÍ DE **CABORIAS**

LA SETMANA

Ja estarán enterats de lo que á Vinaroz ha passat farà pochis días. Quatre cafres, nascuts per casualitat á aquell poble, s' empenyaren en mourer brega, y vetalsaquí cridant y fent el ximple per impedir els actes públichs religiosos (*Llibertat*), bramar contra la rel-ligió y el clero, com brama el burro devant de lo que no coneix (*Igualtat*) y apédregant als fidels, amenassant de mort al párroco y demanant l' orella del Jesuita predicador (*Fraternitat*).

Que per qué passa aixó á un Estat que 'l Govern se diu católich? Te unglas la pregunta...

Dihuen uns que per la passivitat dels católichs. Altres, pel masonisme que sosté l' actual estat de cosas. Aquets opinan que 'l poble está pervertit. Aquells que lo pervertit no es la base de la pirámide-Estat, sino la cúpula. Qui tindrà rahó?

Averigüelo Vargas. Jo no ho vull averiguar, primer porque sé que 'l Govern te malas pussas; segon porque soch l' home mes pacífich del mon; tercer porque qui te rahó ja ho saps tu de sobras, llegidor estimadísim.

Diumenge caigué LA BARRETINA en mans del simpátich D. Odon, el célebre D. Odon del claustre universitari. La llegí, y després de ferse cárrech de son contingut, mogué l' ull y saltà: «*Ezo no vale ná,*» com havia dit, temps feya, tenint á las mans una galta de burro mitj-pudrit: «*Ezo ez un Hipparion prehistórico.*»

Veurá vosté com per *algo* val LA BARRETINA. Quant qualsevol xeval es capás de fer rabiari al *Ravachol* del Parch, no valdrá LA BARRETINA pera posar en solfa á un *Ravachol* degenerat? Veurá vosté com si.

Fa unas setmanas que l' Odon *perdicava* á Esparraguera; allá pronunciá un discurs sense cap ni peus. Potas sí que 'n devía tenir, com á fill al cap y al fi d' una bestiola inofensiva. Y deya D. Odon, tot alsantse com gat enamorat que s' aixeca sobre las potas traseras remenant la cúa:

—Els mestres enceném la llum de la ciencia, y ve 'l clero y l' apaga.

Y contestá un del auditori:

—No era vosté mes burro que una sola de sabata, quant un rectó, que vosté li feya de sagristá, el va *desasnar*, que dihuen en aquella terra dels sigrons? (1)

Don Odon *mutis*. En boca tancada no hi entran moscas. Y afegí un altre:

—Donchs miri; jo ni crech que 'ls mestres encenguin, ni que 'ls capellans apaguin. En la meva parroquia ho fa tot el sagristá ..

Es sapigut que á D. Odon el te desassossegat la manía de semblar savija no 's recorda del famós *Hipparón* burrical. No obstant, convensut de que per Histólech no serveix, determiná ficarse á filosofh. Dit y fet. Arrivá un día á la classe, una cama sobre l' altre (urbanitat quadrumana), y comensa ab aquesta lata:

—Res mes lógich, senyors, que la doctrina hegeliana. Figúrinse vostés en sa facultat analítica-sintética suprasensible una materia cosmico-prima-ria-trascendental; figúrinse que l' enteniment pur te percepció ingénita d' aquesta materia; unim á aquesta percepció (tesis) ab aquella materia (hipótesis) y tenim una síntesis sublime; es á dir, la síntesis de la antítesis de la tesis y de la hipótesis.

(1) La frase es textual tal com nos ho contaren.

Aplausos estrepitosos. Alguns deixebles se reuneixen á un reconet dels claustrals y acordan ferli un regalet, que consistirà en un artístich sombrero. Un deixeble demana la paraula:

—Desitjo que el sombrero hi hajan dos forats regulars...

—¡.....!

—Perque hi puga ficar las orellas aquet señó de catedrátich...

MONTBAR

CRONICA HUMORISTICA

Lectors de LA BARRETINA
alegreu lo vostre franch
que 'l govern are 'ns envia
la lley sobre utilitats
ipro quina lley companys meus!
quina lley mes cap-cigrany!
Escolteune lo Prefaci
y jutjareu en imparcials
*Todo el pueblo que Compone
la nacion, ha de ayudar
á las cargas del Estado*
Conforme; els hem d' ajuda;
pro veyam Senyors ministres
que tenen tan seré 'l cap
diguin ¿no eren grans los pagos
que portabam molt temps fa?
Las cédulas no es un impost
per da una ajuda al Estat?
Los consums que tant directe
á n' els pobres van baldant
no es un impost odios?
Els sellos, papers sellats,
las contribucions *soberbias*
que mes tart ó d' hora, van
á sobre del mateix poble,
no son prou cargas encar?
No senyors; que te que veure
que tinguem lo pa mes car
que 'ns apujin los queviures
que 'ls llogues valguin mes rals
y que si vols divertirte
te costi molt mes qu' avans...
¿Quant tens tú? 'l govern pregunta
Jo tinch al any sis mil rals

Sis mil rals? ja guanyas massa
puig resulta ben contat
cuatre pelas cada día
y això es molt si vols ser franch
Donchs mira fes una cosa
tres cents á mí m' en darás
y allavors crech que resulta
una cosa mes com cal
¡Que tinch dona y criaturas!
l' infelís ne va exclamant,
y tant sols per medicinas
resulta poch lo meu guany
¡Bah! no ho crech, ó sinó mira;
tens lo diumenje passat
las Ramblas de Barcelona
totas plenas á vessar
Dels toros, mil carretel-las
ab sos caballs enflocats,
sortian plenas del poble
que tu creus qu' hem aixafat
Y ni un sol daba una queixa
tot era riure y gosar
Creume donchs no t' emboliquis
lo poble te prou *arjant*
per pagar los nous impostos
que tú 't fan horroritsa

Te raho el govern; á Espanya
podrá faltar lo menjar;
podrá quedar sens camisa
pro creguin, els seré franchs,
que no 'ls faltaran may quartos
per la *Fiesta nacional*.

BOCA CECA

LA VIDA

25 anys. Tot somriu, tot son somnis falaguers, que sa folla pensa n'aclapara. Tot es rialler, tot es bonich y si be devades entre mitj de las rosas troba una espina, no l'hi arriba al cor..... no pasa de sa pensa que en la joventut es guia nostre.....

65 anys..... Trist recort de uns anys passats, si en son cor qu' allavors ja sent troba arreconada una malifeta de quant jove: y si resta sa consciencia neta com quant ninx un espasme, una certa tristesa de mirar al jovent en sa cairera frenética, com riu, com gosa..... y com una ansia de tornarhi, que desapareix com per encant somrihent irónich, al mirar sa folla..... mes sent també un goig dols y un cor alegre que bat dintre son pit com als temps millors, que no ha sigut retut pel pes dels anys qu' han fet abaixá sa testa, qu' han tornat sos cabells blanchs, blanchs com la neu y qu' han possat en sas camas, unas trabas feixugas que l doblegan..... Ditjas, glorias y somnis d' un temps, tot s' ha transformat; sa pensa y son cor, sols te una idea..... Deu.

¡No habeu estat may á la tardor al mitj del camp?..... jo sí. Recordo una nit, bella, hermosíssima..... prop lo camí passaban los rails del tren. A sa vora una renglera d' arbres, reflectats per la lluna, projectaban sombras estranyas qu' entre mitj d' aquellas cintas de ferro lluhentas, semblavan una serp monstruosa plena de clapas, que s' entortolligaba entre montanyas perdentse en l' infinit. Lo vent acariciaba las fullas qu' engroguehidas y mitj cargoladas estaban estesas movent un ruido com un débil suspir, com una queixa derrera. ¡Quina dolsa calma!

De prompte un xiulet estrident pro llunyá, torbá; aquella pau y la terra retrunyí com si la fessin sortir malgrat del seu ensopiment. A poch una claror mes viva que la de la lluna, ferí ma vista y al temps de tancá 'ls ulls y obrirlos, vaig sentir com la terra trontollava als meus peus y un ruido aclaparador... .. fer..... qu' allí en aquella soletat me semblava may sentit..... Lo tren passaba y detrás d' ell tot aquell fullam mogut pel torbellí, forma espirals estranyas, fins que á la fi tornaban caure en terra mitj arrosegantse..... á poch res; tot havia passat..... del tren, sols se sentia un xiulet débil, mesquí, que apagantse, apagantse, queda res..... y tot aquella tranquilat, aquella calma, torná á ésser com avans.

Aixís es la vida; la joventut es lo tren que com torbelli passa aixecant lo fullam de las malas passions, al ensemps que la vellesa queda tranquila, rondinant lo pas d' aquell que vol torbar sa vida tranquila y reposada.

Abril, 1900.

JAPET.

LO VAGO

En alas del vici y del error
sens nort segur desperensat camina,
la santa rel'igió ingrát abomina,
en ell la caritat li causa horror;
ni á familia ni á patria porta amor
al plaher y 'l joch son pensament inclina,
roba sens fé, y al prèxim assessina

quan deixa de complaurer lo seu cor;
en ple remordiment y desventura
passa eixa vida plena d' amargura
essentli lo seu viurer un infern.
Lo vágo no dará á l' ayma ventura
gosantne platgerías del avern,
y si, acatant la lley de Deu etern.

TOMÁS COMELLAS.

Carta de... la Cort

«Carta qu' escrich de Madrid
al estimat redactor
Boca-Ceca, encarregat
d' escriure cada set jorns,
la crónica que publica
semanalment lo *xistós*
periódich LA BARRETINA
deslligat dels partits tots »

Molt Sr. meu: Tinch el gust
y molt més qu' el gust l' honor
de dirigirli una carta
sense gastar pretencions
y menos els quinze céntims
qu' el govern p' el franqueig vol.
Avans qu' entrem á l' assumpto
qu' haig de parlarli, crech jo
que tinch el deber de ferli
algunas explicacions
respecte á lo meu viatge
que m' ha dut aquí á la Cort.
Jo soch fill de Puigdengolas
conegut per Pau Llardons
casat ab gran *cerimonia*
ab la Tecla de cal Bou
parenta del hereu Cabra
y de Mossén Pí, 'l Rector.
Cansat d' estarme á n' el poble
de pagar contribucions,
recárrechs, consums y... etzétera
que vosté aixó ja ho sap prou.
Vaig resoldre anarmen lluny
puig com que tinch dinerons
(mal m' está 'l dirho) re 'm feya
viure á la Xina ó... al Clot.
«Tecla», vaig dir á la dona
prepara 'l fato y... ¡alon!
(La paraula aquesta 'l mestre
del poble la deya molt.)
«Treume 'l gech, las calsas novas,
ab cuydado hi treus la pols,
y al primer *trench* de la tarde
marcharem.. Deu sap ahont.
P' el poble sempre parlavan
de no se que... de la Cort
que si allá fan... certas cosas
que si naps... y... que si cols.
De tanta Cort van umplirme
qu' entre mí vaig dirme «¡Bó!
Ja tinch puesto! Nada! nada!
Adeu siau! Ja tinch lloch!»
Y aixís va ser: jo y la dona
(mudada que feya goig)

vam surtir de Puigdengolas
per no tornarhi cap cop.
Las *fassesias* del viatge
no esplico per més que son
algo *intrinjidas* com deya
no 'm recorda quin Senyor.
vam arribar campetxanos
y ab molta salut els dos:
vam buscar fonda enseguida,
es dir fonda... *bodegon*
vaig sentir qu' un *malidrenyo*
deya á un a tre qu' era alló.
Prou volia aposentarme
á un *restaurant* dels millors
pero 'ls preus tant m' espantaren
que vaig dir «¡cá! ¡Fora, noy!
Tan *restaurada* es la panxa
donantli *bistechs* com cols,
com dormir sobre d' un catre
en lloch de ferho en lit tou.
He fet moltes paseijadas,
m' he gastat molts dinerons
y al fi rés que m' agradés
hi vist á n' aquesta... Cort.
Toreros... treyatos... balls...
fins van fer tornarme roig.
Quin escandol! Jo que 'm creya
que 'm trovava á un altre mon.
Tot es més car qu' un dimoni,
las viandas costan molt
y 's gastan sense adonarsen
en un mes cent patacons.
Lo Congrés vaig volguer veure
quant estavan de sessió.
Quins crits! Tothom disputava!
L' un tocaba un esquellot!
Altres ab crits aixordavan!
Orden! Orden! deyan molts.
Pido la palabra! Fuera!
Cable! Jesús, quin sorol!
¿Y aquets arreglar l' Espanya
volen aixís; vaig dir jo?
¡Si sabia aquestas cosas
de Puigdengolas no 'm moch!
Si allá 'ls consums apujaban
aquí no dich res, ¡tafoy!
Fins de posarte las calsas
fan pagar contribució.
Ja n' estich tip! A vosté
senyor *Boca-Ceca* donchs
la meva paraula dono
perque 'm digui lo millor
país per poguerse viure
puig aquí aixó es horrorós.
Vosté com qu' escriu. . romansos...
ó versos... ó... que se jo...
comprenc per lo qu' hi llegit

sab una mica de tot.
 La Tecla qu' estava grassa
 sembla talment un bastó,
 y á las nits somía sempre
 que menja un plat de fasso's.
 Jo puch ben dir y es ben cert
 que vaig anarmen del foch
 per caure al mitj de lrs brassas.
 M' está bé! Fort! Massa poch!

. . . . .
 . . . . .
 Als lectors del setmanari

LA BARRETINA, recorts
 de mi 'ls hi dona, y vosté
 ja 'm dirá en contestació
 lo qu' en Barcelona passa
 per tots los seus encontorns.
 No 's descuydi pas de dirme
 lo qu' avans li he fet menció
 y agraht quedará sempre
 lo seu amich. Pau Llardons.

Per la copia,

PAU ROSÉS.

DE TOT ARREU

Los suscriptors que 'ns han preguntat la forma de fer lo pago, poden ferho en sellos de correo de 15 céntims ó de recibo de 10.

— Han visitat nostra redacció los periódichs «La comarca de Lleyda», «El gato», «El nuevo régimen» de Madrid, «La república» de Jaen, el «Semanao católico» de Reus y «Los analisis del Culto de S. José» de Barcelona, Establim lo cambi.

— La casa editorial de S. Joseph de Manresa, ha tingut la amabilitat de remetrens un exemplar del drama en un acte «Lo flamench» y de la comedia «S' alçen».

Tambe havem rebut elegantment impresa la poesia «Revifalla» original de D. Joseph M. Folch y Torres.

Agrahim á tots l' envio.

— Lo diumenge passat los salons de l' Associació de Católich's s vegeren plens ab motiu de celebrarhi una vetllada en honor al Patriarca S. Joseph, lleginhi bonicas poesias los Srs. Bruna, Font, (Joaquim) Batllés, Pou y Masriera. Lo discurs estigué confiat al ilustrat advocat D. Francisco Albó. La part musical l' executá la secció musical de la «Academia de la Verge de Montserrat».

Tots cuants prengueren part en la vetllada foren molt aplaudits.

— També 's vegé concorreguda la vetllada que verificá lo Centre Moral de S. Francisco en la que llegiren algunas poesias los socis Gelabert, Cots, Leonart y Saigi están lo discurs confiat al Rvnt. Martí Camprubí, essent com los demás que hi prengueren part molt felicitats.

— Una cosa semblant succehi ab los Srs. Abril y Virgili, Pomés, Torras, Pamiés, Bruch, Miró, Arderiu, García y Caminal que prengueren part en la vetllada que 's celebrá en lo Centro Moral de Gracia en la que lo Dr. Rifá catedratic del Seminarí feu un brillant discurs sobre la gran obra que 's feye essent soci de la Obra de la Santa Infancia. La concurrencia nombresa l' aplaudi ab frenesi.

— En lo Circol Barcelones d' Obrers, lo diumenge día 15 tingué lloch la inauguració de la sala de representacions de son nou local, posán en escena lo drama «San Hermenegildo» y «A caball de un gos».

La execució á carrech del Srs: Campos, Bertran, Arumí, Fabregá, Resino, Lluís, Carreras, Granalles, Majó, Escartin, Espinet, estigué bastán acertada escoltán, estrepitosos aplausos.

— En lo Patronát del Obrero lo diumenge passat tingué lloch la inauguració de la temporada ab lo drama «Los moneders falsos» y la pessa «Entre 'l manescal y 'l metje» ab dós obras del Sr. Manubéns lo qual assistí á la representació.

La execució á carrech dels Srs. Baldabey, Montserrat, Capa, Moreno, Cabestany, Homét, Valiente, Cabedo, Aubiá y Badía, estigué bastán acertada sols que necesitaban algún ensaig més.

— En lo Centro de Ntra. Sra. de Montserrat de la Barceloneta tindrà lloch avuy á las 9 de la nit una vetllada en honor á la Patrona de Catalunya.

DE FORA

Ab dos llenos espantosos los días de Pascua 's verificá en los salons de la Joventut Católica de Vich, la representació de la sarsuela del nostre amic D. Joaquim Albanell «Un metje improvisat» en la que hi reberen molts aplausos los que hi prengueren part y que foren los Srs. Casanovas, Planas, Portabella, Gasolera, Giralt, Redorta, Ballart, Aguilar, Claveras, Codina, Riera, Durán, Llohis, Casanovas, Solé y Torrents.

— La secció lirich-dramática de la Associació de Católichs de Sabadell, lo diumenge passat posá en escena, essent molt aplaudits los que hi prengueren part, la comedia «Don Gonzalo ó l' orgull del gech».

— També la secció dramática del Centro Católich de Reus rapresentá 'l mateix día lo drama «La millor venjansa», y la sarsuela «Cápsulas mauser» cantantse al final per primera vegada l' Himne de la Romería que 's celebra avuy á la Verge de la Misericordia de dita Ciutat.

— En el Centre Católich de San Feliu de Llobregat, tingué lloch lo diumenge de Pascua, día 15, la representació del drama en 3 actes y en vers, original del conegut poeta Don Joaquim Albanell y Vilas, «¡Misérias humanas!» y per pessa se feu «L' home del sach», publicada en nostre folletí, del mateix Sr. Albanell.

L' execució bona. Concurrencia escullida.

— En lo Circol Católich d' Obrers de Girona lo día 15 á la nit, la Companyía lírica-dramática de dit Circol possá per primera vegada en escena la Gatada Caballaresca «Lo Castell dels tres dragóns» y después per fi de festa lo tant aplaudit juguet cómic titulat «Lo diari ho porta».

Lo día 16 los joves Srs. Geronés, Puig, Garriga, Martí, Fábregas, Fabrellas, Montero y Bramón representaren las pessa «D. Pelayo», «D' extrem á extrem» y «Más vale llegar á tiempo ó el gobernador improvisado». Tots dos días la execució bona y la concurrencia nombrosa y escullida.

— Al Centre Católich de Olot, lo día de Pascua, tingué lloch l' estreno del bonich drama de D. Rafael Caranelell «La Ruinas de la Abadía», prenent part los joves Darnaculleta, Ridaura, J. Illa, Abarsillach, Subirana, M. Illa, Gratacós, Maso y Sala, donanthi una interpretació acabada, per fi de festa se representá «La Mágica Negra» que feu riure molt.

— La Joventut Católica de Solsona posá en escena lo día de Pascua de Resurrecció, las acreditadas obras catalanas «Lo presidari», «A cal Jutje (Manubens) y de «Embolichs» (Pradell) veyentse molt concorreguda la funció y també bastán aplaudits los aficionats que las representaren.

— La Juventut Católica de Taradell ab motiu de celebrá las festas de Pascua, posá en escena per primera vegada lo drama del Sr. Albanell «Fam d' or», el cual fou divinament interpretat per los que prengueren part, finalisant la funció ab la pessa «Retratos» (Manubens) essent molt aplaudits tots los que hi prengueren part per la nombrosa concurrencia.

— Las pasadas festas de Pascua en lo Centre Católich de Caserras, tingué lloch la representació del drama «Enveja y Caritat» que se hi lluhiren de un modo especial los Srs. Altarriba V., Niubó J., Natera S., Serra L., Ricart J., Clotet C., Riu G., Maciá J., Reig P., Solá P. y los infans Altarriba L. y Niubó R. y altres que no recordo y per pessa «L' Home del Sach» publicada en nostre folletí, que també se hi lluhiren molt. Hi assistí molta concurrencia.

— Los días 15 y 16 del corrent en la Joventut Católica de Tarrasa los joves Castañer, Puig, Comellas, Massagué, Palet é Iglesias, representaren ab bastant acert lo drama «Los moneders falsos» y las pessas «Sastres pobres que roben» y «De Pelegalls á Barcelona.» Foren molt aplaudits per la nombrosa concurrencia que hi assistí.

